

PREZES REGIONALNEJ IZBY OBRACHUNKOWEJ W LUBLINIE

20-027 Lublin, ul. Karłowicza 4 IX p., tel./fax 81 467 91 27, 81 534 07 81

Lublin, 23 października 2018 r.

RIO – II – 600/25/2018

Pan Grzegorz Kiec
Wójt Gminy
ul. Rynek 14
21 – 515 Sławatycze

Szanowny Panie Wójcie

W dniach od 22 maja do 10 sierpnia 2018 r. (z uzasadnionymi przerwami) Regionalna Izba Obrachunkowa w Lublinie przeprowadziła kompleksową kontrolę gospodarki finansowej gminy Sławatycze. Protokół kontroli podpisano 27 sierpnia 2018 r.

W zakresie nieprawidłowości wyeliminowanych w trakcie kontroli – nie sformułowano wniosków pokontrolnych.

Poniżej podaję stwierdzone nieprawidłowości i uchybienia oraz wnioski co do sposobu ich wyeliminowania, stosownie do przepisów art. 9 ust. 2 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2016 r. poz. 561).

W załączniku do wystąpienia pokontrolnego wskazuję osoby odpowiedzialne za stwierdzone nieprawidłowości.

1. W zakresie ustaleń ogólnie-organizacyjnych:

1.1. Niepowierzenie skarbnikowi gminy obowiązków i odpowiedzialności w zakresie określonym w przepisach ustawy o finansach publicznych – str. 2 protokołu.

Powierzyć skarbnikowi gminy obowiązki i odpowiedzialność w zakresie określonym w przepisach art. 54 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2017 r. poz. 2077 z późn. zm.).

2. W zakresie rachunkowości i sprawozdawczości:

- 2.1. *Nieprawidłowe opisanie – w zakładowym planie kont – zasad klasyfikacji zdarzeń na koncie 130 „Rachunek bieżący jednostki” oraz nieokreślenie zasad prowadzenia kont ksiąg pomocniczych do niektórych kont księgi głównej – str. 4 protokołu.*

Dokonać zmian dokumentacji opisującej przyjęte zasady rachunkowości, przez wyeliminowanie z niej zapisów w zakresie klasyfikacji zdarzeń na koncie 130 „Rachunek bieżący jednostki” nie dotyczących jednostki oraz o określenie zasad prowadzenia kont ksiąg pomocniczych do wszystkich kont księgi głównej, zgodnie z zasadami funkcjonowania poszczególnych kont, określonymi w Załączniku Nr 3 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r. w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2017 r. poz. 1911), stosownie do przepisów art. 10 ust. 1 pkt 3 lit. a i ust. 2 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2018 r. poz. 395 z późn. zm.).

- 2.2. *Dokonywanie zapisów na kontach ksiąg pomocniczych bez wskazania numeru identyfikacyjnego dowodu księgowego oraz niepowiązanie zapisów w tej ewidencji z zapisami na koncie syntetycznym – str. 7 protokołu.*

Zapisów w księgach rachunkowych dokonywać ze wskazaniem numeru identyfikacyjnego dowodu księgowego stanowiącego podstawę zapisu oraz jego daty, jeżeli różni się ona od daty dokonania operacji, zapewniając identyfikację dowodów i sposobu ich zapisania w księgach rachunkowych na wszystkich etapach przetwarzania danych, stosownie do przepisów art. 23 ust. 2 pkt 2 oraz art. 24 ust. 4 pkt 1 ustawy o rachunkowości.

- 2.3. *Wykazanie – w sprawozdaniu jednostkowym Rb-27S za 2017 r. – danych niezgodnych z ewidencją księgową w zakresie zaległości (w rozdz. 75616 § 031 zawyżonych o 79 zł i w § 032 zawyżonych o 178 zł) – str. 10 protokołu.*

W jednostkowym sprawozdaniu Rb-27S „Sprawozdanie z wykonania planu dochodów budżetowych jednostki samorządu terytorialnego” wykazywać dane zgodne z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej, stosownie do przepisów § 9 ust. 2 rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 9 stycznia 2018 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. z 2018 r. poz. 109 z późn. zm.).

2.4. Nieprawidłowe sporządzenie sprawozdania Rb-PDP za 2017 r., w wyniku:

- zaniżenia skutków obniżenia górnych stawek w podatku od nieruchomości (o 3.055,37 zł) oraz w podatku od środków transportowych (o 1.156,50 zł), przez ich nieobliczenia dla budynków, należących do osób prawnych i gminnego pojazdu, zwolnionych z podatków uchwałami Rady Gminy oraz obliczenia dla naczepy z zastosowaniem nieprawidłowej górnej stawki,
- zaniżenia skutków udzielonych ulg i zwolnień w podatku od nieruchomości (o 562,84 zł), przez przyjęcie do ich obliczenia nieprawidłowej powierzchni użytkowej budynków, należących do osób prawnych, zwolnionych z podatku uchwałą Rady Gminy – str. 12 - 14 protokołu.

W sprawozdaniu Rb-PDP „Sprawozdanie z wykonania dochodów podatkowych gminy” wykazywać kwoty stanowiące rzeczywiste skutki obniżenia górnych stawek podatków oraz udzielonych przez gminę ulg i zwolnień, stosownie do przepisów § 3 ust. 1 pkt 9 i 10 w związku z § 7 ust. 4 „Instrukcji sporządzania sprawozdań budżetowych w zakresie budżetów jednostek samorządu terytorialnego”, stanowiącej Załącznik nr 36 do rozporządzenia w sprawie sprawozdawczości budżetowej, przy czym:

- skutki obniżenia górnych stawek podatków wyliczać dla wszystkich przedmiotów opodatkowania, w tym dla budynków i pojazdów zwolnionych z podatków uchwałami Rady Gminy, a w kolumnie „Skutki obniżenia górnych stawek podatków obliczone za okres sprawozdawczy” wykazywać różnicę pomiędzy dochodami, jakie gmina mogłaby uzyskać stosując górne stawki podatkowe, a dochodami, jakie powinna uzyskać stosując niższe stawki uchwalone przez Radę Gminy,
- przy obliczaniu skutków obniżenia górnych stawek w podatku od środków transportowych przyjmować prawidłowe wysokości górnych granic stawek kwotowych, ogłaszanych – w drodze obwieszczenia na każdy rok podatkowy przez Ministra Finansów, mając na uwadze przepisy art. 20 ust. 2 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (Dz. U. z 2018 r. poz. 1445 z późn. zm.).

Sporządzić skorygowane sprawozdanie Rb-PDP za 2017 r. (również w formie elektronicznej) oraz przekazać je do Regionalnej Izby Obrachunkowej w Lublinie Zespół Zamiejscowy w Białej Podlaskiej w terminie 5 dni od dnia otrzymania niniejszego wystąpienia, w związku z przepisami § 24 ust. 9 cytowanej „Instrukcji...”; załączyć szczegółową informację o wielkościach dokonanych korekt ze wskazaniem, że zostały one dokonane w wyniku kontroli przeprowadzonej przez RIO.

3. W zakresie budżetu gminy:

3.1. W zakresie dochodów budżetowych:

3.1.1. Przypadki niesprawdzania (w latach 2017 – 2018) deklaracji na podatek od nieruchomości oraz informacji o nieruchomościach i obiektach budowlanych, o czym świadczy opodatkowanie:

- *budynków, będących w posiadaniu przedsiębiorców, stawką dla budynków „pozostałych” oraz budynku przeznaczonego do okresowego wypoczynku stawką dla budynków mieszkalnych, mimo niezbrania dowodów, które uzasadniałyby zastosowanie tych stawek,*
- *niewłaściwej powierzchni użytkowej budynku – str. 21 - 23, 25, 26 protokołu.*

Sprawdzać deklaracje/informacje podatkowe, w celu ustalenia stanu faktycznego, w zakresie niezbędnym do stwierdzenia jego zgodności z przedstawionymi dokumentami, stosownie do przepisów art. 272 pkt 3 w związku z art. 3 pkt 5 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2018 r. poz. 800 z późn. zm.).

W razie wątpliwości co do poprawności złożonej deklaracji, wzywać podatnika do udzielenia – w wyznaczonym terminie – niezbędnych wyjaśnień lub uzupełnienia deklaracji, wskazując przyczyny, ze względu na które dane zawarte w deklaracji podaje się w wątpliwość, stosownie do przepisów art. 274a § 2 Ordynacji podatkowej.

Budynki, będące w posiadaniu przedsiębiorcy lub innego podmiotu prowadzącego działalność gospodarczą, opodatkowywać podatkiem od nieruchomości z zastosowaniem stawki przewidzianej dla budynków związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej, zgodnie z przepisami art. 1a ust. 1 pkt 3 w związku z art. 5 ust. 1 pkt 2 lit. b ustawy o podatkach i opłatach lokalnych, mając na uwadze przepisy art. 1a ust. 2a tej ustawy, a budynki niezajęte na prowadzenie tej działalności, inne niż mieszkalne i związane z udzielaniem świadczeń zdrowotnych, opodatkowywać stawką dla „budynków pozostałych”, zgodnie z przepisami art. 5 ust. 1 pkt 2 lit. e powołanej ustawy.

Za postawę opodatkowania budynku lub jego części przyjmować powierzchnię użytkową, w rozumieniu przepisów art. 1a ust. 1 pkt 5 w związku z art. 4 ust. 1 pkt 2 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych, przy czym powierzchnię pomieszczeń lub ich części oraz część kondygnacji o wysokości w świetle od 1,40 m do 2,20 m zaliczać do powierzchni użytkowej budynku w 50%, a jeżeli wysokość jest mniejsza niż 1,40 m, powierzchnię tę pomijać, zgodnie z przepisami art. 4 ust. 2 tej ustawy.

3.1.2. Wykazanie (w latach 2016 – 2018) w deklaracjach na podatek od nieruchomości Urzędu Gminy części pomieszczeń, będących w posiadaniu innego podmiotu, zwolnionych z tego podatku uchwałą Rady Gminy – str. 23, 24 protokołu.

W przypadku posiadania gminnych budynków lub ich części przez osoby prawne lub jednostki organizacyjne nieposiadające osobowości prawnej, egzekwować obowiązek złożenia deklaracji na podatek od nieruchomości i wykazania w niej

posiadanych budynków lub ich części, ciąży na ich posiadaczu, zgodnie z przepisami art. 3 ust. 1 pkt 4 lit. a w związku z art. 6 ust. 9 pkt 1 i ust. 10 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych.

3.1.3. Nieprawidłowe opodatkowanie lasów, stanowiących współwłasność osoby fizycznej z osobą prawną – str. 23 protokołu.

Przy opodatkowaniu lasów stanowiących współwłasność, uwzględniać zasadę, zgodnie z którą stanowią one odrębny przedmiot opodatkowania, a obowiązek podatkowy ciąży solidarnie na wszystkich współwłaścicielach, stosownie do przepisów art. 2 ust. 4 ustawy z dnia 30 października 2002 r. o podatku leśnym (Dz. U. z 2017 r. poz. 1821 z późn. zm.).

Zasada solidarności polega na tym, że obowiązek podatkowy dotyczy w całości każdego ze współwłaścicieli gruntów i nie podlega podziałowi w stosunku do wielkości ich udziałów we współwłasności, przy czym do odpowiedzialności solidarnej za zobowiązania podatkowe stosować przepisy ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny (Dz. U. z 2018 r. poz. 1025 z późn. zm.), w związku z art. 91 Ordynacji podatkowej.

Jeżeli las stanowi współwłasność osoby fizycznej i osoby prawnej, egzekwować od osoby fizycznej i jednostki organizacyjnej, będącej zarządcą mienia Skarbu Państwa, deklaracje na podatek leśny oraz opłacanie podatku na zasadach obowiązujących osoby prawne, w związku z przepisami art. 6 ust. 5 pkt 1 i 3 oraz ust. 7 ustawy o podatku leśnym, a także art. 274a § 1 Ordynacji podatkowej, mając na uwadze, że w deklaracji winien być wykazany cały grunt stanowiący współwłasność (a nie tylko część odpowiadająca udziałowi podatnika we współwłasności).

3.1.4. Opodatkowanie – w 2016 r. – podatkiem od nieruchomości budynku mieszkalnego za niewłaściwy okres – str. 24 - 25 protokołu.

Budynki lub ich części opodatkowywać podatkiem od nieruchomości od 1 stycznia roku następującego po roku, w którym budowa została zakończona albo w którym rozpoczęto użytkowanie budynku lub jego części przed jego ostatecznym wykończeniem, stosownie do przepisów art. 6 ust. 2 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych.

3.1.5. Nieprowadzenie ewidencji analitycznej do konta 221 „Należności z tytułu dochodów budżetowych” w zakresie należności z tytułu czynszu dzierżawnego według dłużników – str. 31 protokołu.

Do konta 221 „Należności z tytułu dochodów budżetowych” prowadzić ewidencję analityczną według dłużników, zapewniając możliwość ustalenia stanu

rozrachunków z poszczególnymi zobowiązanymi, zgodnie z zasadami funkcjonowania tego konta określonymi w Załączniku Nr 3 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r.

3.1.6. Przypadki niepobrania odsetek od nieterminowo wnoszonych należności z tytułu opłat za wodę i odprowadzanie ścieków, oraz ich pobrania w nieprawidłowej wysokości – str. 33, 34 protokołu.

Od nieterminowo wnoszonych należności cywilnoprawnych pobierać odsetki za opóźnienie w wysokości określonej w umowie, a w przypadku braku uregulowania umownego – odsetki ustawowe za opóźnienie, stosownie do przepisów art. 481 § 1 i 2 Kodeksu cywilnego, mając na uwadze przepisy art. 42 ust. 5 ustawy o finansach publicznych.

3.2. W zakresie wydatków budżetowych:

3.2.1. Udzielenie zamówienia – na dostawę i dystrybucję energii elektrycznej w 2017 r. – bez stosowania ustawy Prawo zamówień publicznych – str. 43 - 45 protokołu.

Przestrzegać obowiązku zlecenia zadań finansowanych ze środków publicznych na zasadzie wyboru najkorzystniejszej oferty oraz zawierania umów, których przedmiotem są usługi, dostawy lub roboty budowlane – na zasadach określonych w przepisach o zamówieniach publicznych, stosownie do przepisów art. 44 ust. 4 i art. 254 pkt 4 ustawy o finansach publicznych.

W tym celu, nie wcześniej niż 3 miesiące przed dniem wszczęcia postępowania o udzielenie zamówienia publicznego na dostawy lub usługi, ustalać – z należytą starannością – wartość tego zamówienia, na podstawie całkowitego szacunkowego wynagrodzenia wykonawcy, bez podatku od towarów i usług, stosownie do przepisów art. 32 ust. 1 i art. 35 ust. 1 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2018 r. poz. 1986). W przypadku dostaw lub usług powtarzających się okresowo (takimi będą dostawy energii i usługi przesyłowe), podstawą ustalenia wartości zamówienia jest łączna wartość zamówień tego samego rodzaju udzielonych w terminie poprzednich 12 miesięcy lub w poprzednim roku budżetowym, z uwzględnieniem zmian ilościowych zamawianych dostaw lub usług oraz prognozowanego na dany rok średniorocznego wskaźnika cen towarów i usług konsumpcyjnych ogółem, albo których zamawiający zamierza udzielić w terminie 12 miesięcy następujących po pierwszej dostawie lub usłudze, zgodnie z przepisami art. 34 ust. 1 powołanej ustawy, z uwzględnieniem okresu realizacji zadania.

W przypadku ustalenia, że wartość zamówienia przekracza równowartość kwoty 30.000 euro, zamówień publicznych udzielać wyłącznie wykonawcom wybranym zgodnie

z przepisami ustawy Prawo zamówień publicznych, w wyniku postępowania o udzielenie zamówienia przeprowadzonego w sposób zapewniający zachowanie uczciwej konkurencji oraz równe traktowanie wykonawców, a także zgodnie z zasadami proporcjonalności i przejrzystości, z zastosowaniem jednego z trybów postępowania wskazanych w art. 10 tej ustawy, stosownie do przepisów jej art. 7 ust. 1 i 3.

3.2.2. Żądanie – w ogłoszeniu o przetargu na dostawę sprzętu komputerowego i materiałów dydaktycznych – dokumentów na potwierdzenie spełniania warunków udziału w postępowaniu w zakresie zdolności zawodowej, mimo nieokreślenia warunków w tym zakresie i niewskazania tych dokumentów w specyfikacji istotnych warunków zamówienia – str. 46 protokołu.

Zapewnić zgodność informacji zawartych w ogłoszeniu o zamówieniu i w specyfikacji istotnych warunków zamówienia, w tym dotyczących warunków udziału w postępowaniu oraz dokumentów wymaganych na potwierdzenie ich spełniania, mając na uwadze przepisy art. 7 ust. 1 ustawy Prawo zamówień publicznych; zawarcie bowiem w tych dokumentach sprzecznych ze sobą informacji powoduje brak możliwości stwierdzenia, jakie w rzeczywistości warunki postępowania ustalił zamawiający, co może wprowadzać w błąd wykonawców ubiegających się o udzielenie zamówienia i naruszać wskazane zasady postępowania.

4. W zakresie gospodarki mieniem:

4.1. Nieprawidłowości w zakresie sprzedaży i zamiany nieruchomości, polegające na:

- niezamieszczeniu – w protokołach przetargów oraz w informacji o wynikach przetargu -- oznaczenia nieruchomości według księgi wieczystej, a w informacji o wynikach przetargu – również informacji o liczbie osób dopuszczonych do uczestniczenia w przetargu oraz cenach wywoławczych nieruchomości,*
- zamieszczeniu – w ogłoszeniu o przetargu – żądania od przystępujących do przetargu okazania komisji przetargowej dowodu wpłaty wadium,*
- nieustaleniu wartości zamienianych nieruchomości przez rzeczoznawcę majątkowego,*
- nieudokumentowaniu rokowań w sprawie warunków zamiany nieruchomości – str. 55 - 56 protokołu.*

W protokole przeprowadzonego przetargu oraz w informacji o wyniku przetargu zamieszczać wszystkie informacje wymagane przepisami § 10 ust. 1 oraz § 12 ust. 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 14 września 2004 r. w sprawie sposobu i trybu przeprowadzania przetargów oraz rokowań na zbycie nieruchomości (Dz. U. z 2014 r. poz. 1490).

W ogłoszeniu o przetargu nie zamieszczać żądania okazania komisji przetargowej dowodu wniesienia wadium, bowiem warunkiem udziału w przetargu jest wniesienie wadium w terminie wyznaczonym w ogłoszeniu o przetargu, a termin ten winien być wyznaczony w taki sposób, aby umożliwić komisji przetargowej stwierdzenie, nie później niż 3 dni przed przetargiem, że dokonano jego wniesienia, stosownie do przepisów § 4 ust. 1, 5 i 6 cytowanego rozporządzenia.

W przypadku zamiany nieruchomości stanowiących własność gminy, na nieruchomości stanowiące własność osób fizycznych lub osób prawnych, wartość tych nieruchomości ustalać na podstawie operatów szacunkowych sporządzonych przez rzeczoznawców majątkowych, stosownie do przepisów art. 7, art. 15 ust. 1 i art. 156 ust. 1 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2018 r. poz. 121 z późn. zm.).

Sporządzać protokół z rokowań przy zbyciu nieruchomości w drodze bezprzetargowej, zgodnie z przepisami art. 28 ust. 2 i 3 ustawy o gospodarce nieruchomościami.

Jeżeli uważa Pan, że wśród wniosków zawartych w tym wystąpieniu są takie, które naruszają prawo przez błędną jego wykładnię lub niewłaściwe zastosowanie, przysługuje Panu – zgodnie z art. 9 ust. 3 i 4 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych – prawo zgłoszenia zastrzeżeń do Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Lublinie w ciągu 14 dni od otrzymania tego wystąpienia.

Jednocześnie informuję, że – stosownie do przepisu art. 9 ust. 3 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych – jest Pan zobowiązany zawiadomić Izbę o wykonaniu wniosków pokontrolnych lub o przyczynach ich niewykonania – w formie pisemnej i elektronicznej (plik w formacie Microsoft Word (*.doc) lub Rich Text Format (*.rtf) na adres: wkgf@lublin.rio.gov.pl) – w terminie 30 dni od daty doręczenia Panu tego wystąpienia, mając na uwadze przepisy art. 27 tej ustawy.

Jacek Grządka

Do wiadomości:

Rada Gminy Sławatycze

